

Bygg- och miljöförvaltningen

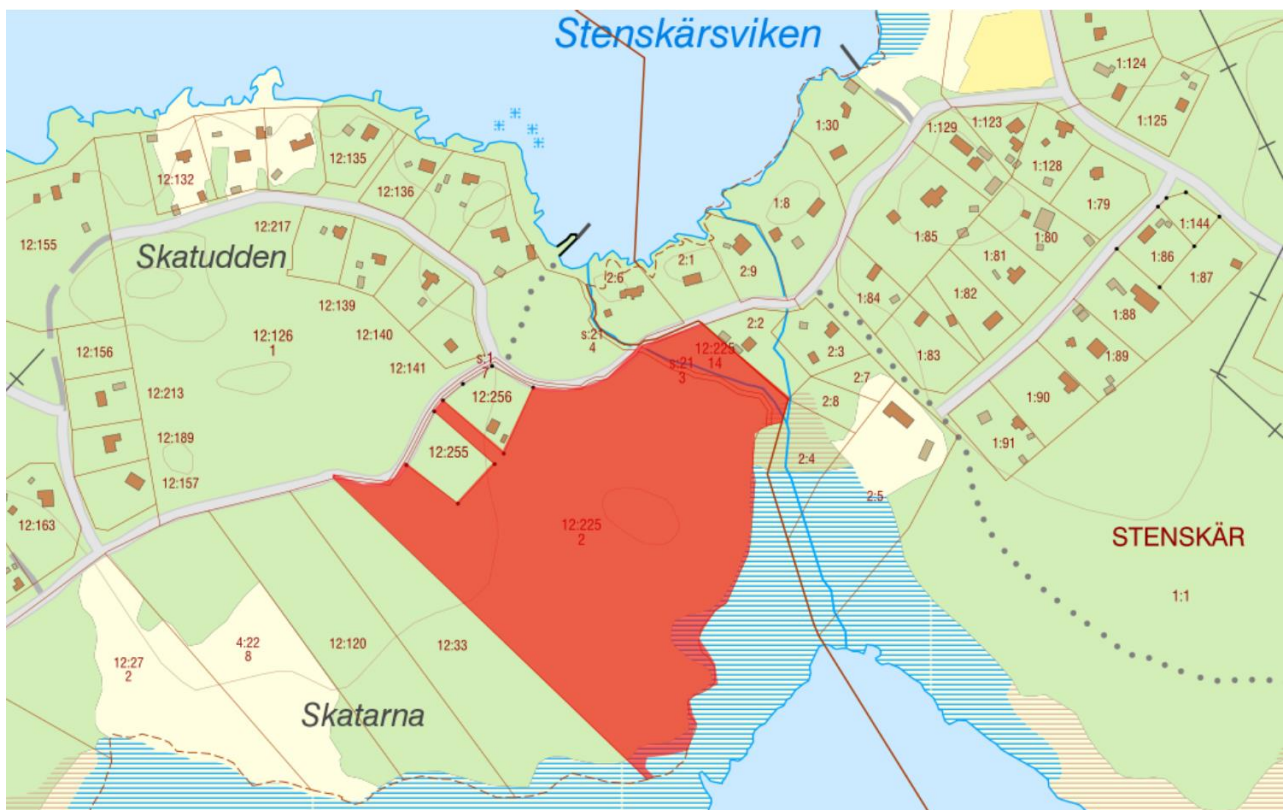
BEHOVSBEDÖMNING

Detaljplan för del av fastigheten Snesslinge 12:225

Östhammars kommun, Uppsala län

Upprättad 2 februari 2018

Kartbild över planområdet

Version 1 - 2015-12-18

Detta dokument och tillika verktyg för genomförande av behovsbedömning är framtaget av Ekerö kommun (projektledare) tillsammans med Upplands-Bro och Järfälla kommuner under år 2015. Projektet har finansierats av Boverket genom regeringsuppdraget PBL Kompetens. Syftet med regeringsuppdraget är att skapa en enhetlig tillämpning av plan- och bygglagen (PBL) i hela Sverige. Verktöget är anpassat för kunna användas av fler kommuner och är fri att använda och förändra.

Innehåll

Introduktion	4
Planområdet	6
Särskilda bestämmelser	8
Naturvärden	10
Materiella värden	15
Risker för människors hälsa eller för miljön	17
Sammanvägd bedömning	19
Hantering	21
Referenser	21

Introduktion

Syftet med reglerna kring miljöbedömning är att integrera miljöaspekter i planarbetet för att främja hållbar utveckling (6 kap. 11-18 §§). För att uppnå detta är det av stor vikt att behovsbedömningen genomförs tidigt i planprocessen. I takt med att nytt underlag framkommer bör bedömningen uppdateras, vilket även innebär att tidigare ställningstagande kring betydande miljöpåverkan kan behöva revideras. Hur behovsbedömning och miljöbedömning bäst genomförs beskrivs i Boverkets (2006) och Naturvårdsverkets (2009) vägledning för miljöbedömning av planer.

Det finns inget krav på att en behovsbedömning ska genomföras redan vid upprättande av planprogram, eftersom planprogram inte krävs enligt lag (se 5 kap. 10 § PBL och 6 kap. 11 § MB). Enligt Naturvårdsverkets allmänna råd bör en behovsbedömning genomföras så snart det är möjligt (NFS 2009:1). Rekommendationen är därför att ändå påbörja arbetet med behovsbedömning redan under detta skede i planarbetet (Boverket 2006, s.21). I ett planprogram anges planens utgångspunkter och mål. I detta skede bör behovsbedömningen därför främst användas för att identifiera viktiga miljöaspekter för det vidare detaljplanarbetet.

Verktyget består av sju checklistor. Den första checklistan behandlar särskilda bestämmelser, vilket omfattar om det gäller undantag eller krav på att genomföra miljöbedömning. De efterföljande fem checklistorna utgör kärnan i verktyget och är tematiskt indelade i miljöaspekterna *kulturvärden*, *naturvärden*, *sociala värden*, *materiella värden* och *risker för människors hälsa eller för miljön*. I dessa checklistor ska platsens känslighet och nuvarande förhållanden först beskrivas, för att sedan redogöra för hur planen påverkar dessa förhållanden och hur stor störningen sannolikt kommer att bli.

Det räcker med att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan för en miljöaspekt för att så ska anses vara fallet och miljöbedömning ska inledas (NFS 2009:1). En fullständig genomgång av alla checklistor bör ändå göras för att klargöra på vilka grunder planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En fullständig genomgång är även värdefull om det senare visar sig att den först utpekade aspekten inte längre kan antas medföra betydande miljöpåverkan. En väl utförd och dokumenterad behovsbedömning är också en bra utgångspunkt för avgränsningen av miljökonsekvensbeskrivningen. Behovsbedömningen har även ett värde för arbetet med planbeskrivningen även om det inte krävs en miljöbedömning.

I den sista checklistan, *Sammanvägd bedömning*, sammanställs ställningstagandena från de tidigare ifyllda checklistorna. Syftet är att få en helhetssyn och just kunna göra en sammanvägd bedömning av inringade aspekter. Den senare delen av checklistan hanterar omfattningen av påverkan och behöver inte fyllas i om det redan har fastslagits att planen medför betydande miljöpåverkan (Boverket 2006, s.19). Råder det fortfarande oklarheter om planens påverkan är betydande kan denna del användas som ett stöd för ställningstagandet. Detta ställningstagande ska avslutningsvis motiveras. Sist i dokumentet beskrivs hanteringen av behovsbedömningen i avsnittet som är benämnt *Hantering*.

Betydande miljöpåverkan

Vid bedömning av betydande miljöpåverkan är det skillnaden mellan den miljöpåverkan som genomförandet av detaljplanen medför och den miljöpåverkan som blir följderna av om detaljplanen inte genomförs, som är i fokus (Naturvårdsverket 2009, s.36). Det står inte entydigt definierat i lagstiftningen eller förarbeten hur stor påverkan ska vara för att den ska antas vara betydande (Naturvårdsverket 2009, s.35). Skälet till detta är sannolikt att det är platsens känslighet och storleken på störningen som avgör om påverkan blir betydande eller inte.

Ju större sannolikheten är för att en viss typ av miljöpåverkan ska inträffa, desto större är risken för att planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan (Boverket 2006, s.20). Likaså ökar risken om varaktigheten blir lång eller om påverkan förväntas uppkomma ofta. Är området särskilt värdefullt eller känsligt eller om det är svårt att avhjälpa negativ påverkan ökar också risken för betydande påverkan.

Kriterierna för bedömning av miljöpåverkan innehåller framför allt negativa aspekter men även positiva aspekter ska beaktas (Boverket 2006, s.18). Det är dock den negativa påverkan som är utslagsgivande vid ställningstagandet om betydande miljöpåverkan. Osäkerhet om vilken påverkan planens genomförande kan få, bör hanteras som en risk för betydande miljöpåverkan. En positiv påverkan av en aspekt kan inte vägas mot en negativ påverkan av en annan (Boverkets 2006, s.18).

Planområdet

Planområdet, Snesslinge 12:225, är beläget i norra delen av Snesslinge, strax intill Stenskär och utgör ungefär sex hektar. Det är idag obebyggt och består av skog. Snesslinge/Stenskär är till stor del ett fritidshusområde men har genom omvandlingar även en del åretruntboende. Området är inte detaljplanlagt men ligger i stort sett mellan två detaljplaner. Den ena detaljplanen västerut är D51 Stenskär och är upprättad under 1950-talet. Planen medger bostäder med öppet byggnadssätt. Den andra detaljplanen österut är D15 Snesslinge och är upprättad under 1960-talet. Denna plan medger enbart fritidsbebyggelse. Eftersom planområdet är oexploaterat har bedömningen gjorts att en naturvärdesinventering behöver genomföras. Norr om planområdet finns det ett pågående detaljplanearbete för bostadsbebyggelse på ett ungefär sex hektar stort område. En bit österut finns ytterligare ett pågående detaljplanearbete för bostadsbebyggelse på uppemot tio bostäder utspridda över ett större område.

Direkt norr om planområdet finns två avstyckade tomter för villor/fritidshus. Till Öregrund, som är den närmsta tätorten med service så som matbutik, är det ca 11 km. Närmsta skola är Snesslingeskolan på ca 9,5 km avstånd som är en lågstadieskola med en förskoleklass. Till den större landsvägen, väg 1100, där det finns kollektivtrafik till Öregrund och Uppsala är det ca 4,5 km.

Ortofoto över planområdet

Detaljplanens syfte

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra uppförandet av bostäder. Planförslaget kommer att fokusera på tomter för villabebyggelse. Området är ett av kommunens omvandlingsområden där karaktären av fritidshusområde förändras av att alltfler är permanentboende eller åtminstone under längre perioder bor i området.

Särskilda bestämmelser			
4 kap. 35 § PBL	Undantag från miljöbedömning: En särskild mkb för detaljplaner med <i>standardförfarande</i> behöver inte upprättas om planen enbart gäller något av nedan nämnda ärenden, och mkb:n i detta ärende är aktuell och tillräcklig.	Undantag	
		Ja	Nej
5 kap. 7 a § PBL	Gäller detaljplanen enbart en verksamhet som tillståndsprövas enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 9 kap. 6 § MB (A- eller B-verksamhet), och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig?		X
	Gäller detaljplanen enbart en åtgärd som prövas genom fastställande av en vägplan enligt väglagen (1971:948) eller en järnvägsplan enligt lagen (1995:1649) om byggande av järnväg, och är mkb:n i detta ärende aktuell och tillräcklig för detaljplanen?		X
Kommentar	<i>Planförslaget omfattas inte av verksamhet som tillståndsprövas enligt Miljöbalken.</i>		
4 § mkb- förordningen	Krav på miljöbedömning: En detaljplan ska antas medföra betydande miljöpåverkan om genomförandet kan antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som kräver tillstånd enligt 7 kap. 28 §.	Krav	
		Ja	Nej
7 kap. 27 & 28 a §§ MB	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt fågeldirektivet (2009/147/EG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		X
	Kan genomförandet antas innefatta en verksamhet eller åtgärd som på ett <i>betydande sätt</i> kan påverka miljön i ett Natura 2000-område som förtecknats enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) och därmed kräver tillstånd (<i>Skyddad natur</i>)?		X
Kommentar	<i>Inga Natura 2000-områden är belägna så nära planområdet att de bedöms påverkas av föreslagen detaljplan. Närmsta Natura 2000 område, Kallriga, är ungefär 2 km nordväst om området på andra sidan av Kallrigafjärden.</i>		

Kulturvärden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till kulturvärden. Checklistan bör utvecklas av eller tillsammans med sakkunnig inom kulturmiljöer.

Beskriv förekomsten av kulturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Biologiskt kulturarv ([Information](#))
- Karaktärsdrag i landskap och bebyggelse
- Värdefulla landskapsavsnitt och bebyggelsemiljöer
- Arkitektoniskt värdefulla kulturmiljöer och byggnader
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden)
- Immateriella företeelser (till exempel ortnamn eller berättelser som är knutna till platsen)
- Kulturvärden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning *Inga kulturvärden bedöms påverkas av detaljplanen.*

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade kulturvärdet.

- Statliga byggnadsminnen enligt 3 kap. KML (SFS 2013:558; [BeBR](#); [Förteckning](#); [Vägledning](#))
- Kyrkliga kulturminnen enligt 4 kap. KML ([BeBR](#); [Vägledning](#))
- Arkeologiska kulturmiljöer och lämningar (fornlämningar och fornlämningsområden) enligt 2 kap. KML ([Fornsök](#); [Vägledning](#); [Lista med lämningstyper](#))
- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; [Skyddad natur](#))
- Naturresevat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; [Skyddad natur](#))
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; [Skyddad natur](#))
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; [Information](#); [Riktlinjer naturvårdsverket](#); [Skyddad natur](#))
- Landskapsbildskyddsområde ([Information](#); [Skyddad natur](#))
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB ([Skyddad natur](#))
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 4 § MB ([Skyddad natur](#))
- Världsarv ([Information](#))

Beskrivning *Inga kulturvärden bedöms påverkas av detaljplanen.*

Området utgörs av riksintresse för högexploaterad kust (skärgårdsområdet från Arkösund till Forsmark), 4 kap. 4§ MB. Enligt riksintresset får fritidsbebyggelse endast tillkomma i form av kompletteringar till redan befintlig bebyggelse. Det tilltänkta planområdet avser permanentbostäder och ligger i anslutning till Stenskårsområdet där det finns ett antal villor/fritidshus i sammanhängande bebyggelse. Eftersom förslaget avser permanentboende bedöms riksintresset inte påverkas av planen.

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna kulturvärdena.

Beskrivning *Inga kulturvärden bedöms påverkas av detaljplanen.*

Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?	Ja	Nej
Kommentar	<i>Inga kulturvärden bedöms påverkas av detaljplanen.</i>	
Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 1 d och 2 c samt 3 a-b, d-e Bilaga 4: 2 a, c, e-g Miljöaspekter i 6 kap. 12 § p 6 MB som berörs: Bebyggelse, forn- och kulturlämningar och annat kulturarv, landskap		
Naturvärden		
I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till naturvärden. Checklistan bör utvecklas av eller tillsammans med sakkunnig inom ekologi.		
Beskriv förekomsten av naturvärden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen. Värdefulla naturtyper eller spridningssamband mellan dessa: ☒ Naturtyper enligt habitatdirektivet (Lista över naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1; Arter & naturtyper i habitatdirektivet; Skyddad natur) ☐ Områden enligt Skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering eller objekt med högt naturvärde (Skogens pärlor; Skyddad natur) ☐ Områden enligt Naturvårdsverkets myrskyddsplan eller nationalparksplan (Skyddad natur) ☐ Områden enligt ängs- och betesmarksinventeringen (Skyddad natur) ☐ Värdefulla vatten i enlighet med Levande sjöar och vattendrag (Information: Skyddad natur) ☐ Viktiga spridningssamband mellan de naturtyper som förekommer Värdefulla arter eller spridningssamband för dessa: ☒ Värdefulla fågelarter (I Sverige regelbundet förekommande fågelarter [från bilaga 1 i Fågeldirektivet] för vilka Särskilda skyddsområden skall avsättas) ☐ Värdefulla växt-, djur-, eller svamparter (Lista över arter i habitatdirektivets bilaga 2 som förekommer i Sverige; Arter & naturtyper i habitatdirektivet – Bevarandestatus i Sverige) ☒ Fridlysta växt-, djur-, eller svamparter (4-9 §§ Artskyddsförordningen) ☐ Fortplantningsområden eller viloplats för fridlysta djur (4 § Artskyddsförordningen) Nyckelbegrepp samt fortplantnings- vilo- och övervintringsområden) ☒ Rödlistade växt-, djur-, eller svamparter (ArtDatabanken) ☐ Viktiga spridningssamband för de arter som förekommer		
Beskrivning	<i>En del av den södra delen av planområdet är utpekad i länsstyrelsens naturvårdsprogram. Området är benämnt Stenfjärden och har höga naturvärden. I naturvårdsprogrammet beskrivs att området består bland annat av ängsgranskogar med bland annat rikliga förekomster av guckosko och att det finns ett artrikt fågelliv.</i> <i>Området i söder är utpekad i Våtmarksinventeringen (VMI) och kan troligtvis klassas</i>	

	som ett rikkärr/externrikkär, som finns listad som naturtyp i habitatdirektivet. I beskrivningar i naturvårdsprogrammet samt i underlag från artinventeringar finns beskrivna artvärden som skrântärna och gulyxne, som båda är fridlysta enligt Artskyddsförordningen, samt rödlistade klass NT (nära hotad.)
Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade naturvärdet. ☐ Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur) ☐ Naturreservat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Naturminne enligt 7 kap. 10 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur) ☐ Natura 2000 enligt 7 kap. 27 § MB (Förteckning över områden; Skyddad natur) ☐ Biotopskyddsområde enligt 7 kap. 11 § MB; övrigt och skogligt biotopskydd i Skyddad natur) ☒ Generellt biotopskydd enligt 7 kap. 11 § MB, förteckning i SFS 1998:1252 bilaga 1) ☐ Djur- och växtskyddsområde enligt 7 kap. 12 § MB (Skyddad natur) ☒ Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB ☐ Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur) ☐ Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan) ☐ Ekologiskt känsliga områden enligt 3 kap 3 § MB (Information; ska redovisas i översiktsplan) ☐ Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur) ☐ Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur) ☐ Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur) ☐ Världsarv (Information) ☐ Biosfärsområden (Information; Skyddad natur) ☐ Våtmarksområden enligt ramsarkonventionen (Information; RAMSAR-områden i Skyddad natur) ☐ Skyddade marina områden enligt OSPAR (Information; Skyddad natur) ☐ Skyddade marina områden enligt HELCOM (Information; BSPA-områden i Skyddad natur)	
Beskrivning	<i>Ett vattendrag/dike går genom fastighetens norra del. Detta är skyddat enligt generella biotopskyddet. Dispens krävs för insatser som påverkar vattendraget och dess naturvärden.</i> <i>Området berörs delvis av strandskyddsområde vid Stenfjärden. Ingen bebyggelse planeras innanför strandskyddsområdet.</i>
Planens påverkan	
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna naturvärdena.	
Beskrivning	<i>Ett oexploaterat område tas i anspråk för bebyggelse vilket sannolikt medför att det finns höga naturvärden. Fastighetens södra del har flera tydligt utpekade naturvärden både avseende biotoper (våtmark/rikkärrstyp) och arter (gulyxne, skärntärna m.fl). Denna typ av miljö är en av de särskilda ansvarsmiljöerna för Östhammars kommun och har stora värden som miljö för arter som idag är klassade som NT (nära hotad) i rödlistan samt skyddade enligt Artskyddsförordningen.</i> <i>Fastighetens norra och mittersta del har inte inventerats vilket gör att det inte går att bedöma planens påverkan innan en naturvärdesinventering genomförts.</i> <i>Vattendraget/diket genom fastighetens norra del kan ha naturvärden i form av biotop</i>

	för fisk och vattenlevande växter, och är skyddat enligt det generella biotopskyddet.	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?	Ja	Nej
Kommentar	<i>En detaljerad naturvärdesinventering behöver göras innan det går att bedöma planens fullständiga påverkan på naturvärden. Utifrån inventeringen kan planen eventuellt anpassas så att planen inte har en betydande påverkan på naturvärdena. Det är troligt att delar av planen inte kan bebyggas på grund av höga naturvärden, särskilt i de södra delarna.</i>	
Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 1 d och 2 c samt 3 a-b, d-e Bilaga 4: 2 a, c, e-g Miljöaspekter i 6 kap. 12 § p 6 MB som berörs: Biologisk mångfald, djurliv, växtliv, mark, vatten, landskap		

Sociala värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till sociala värden. Checklistan bör utvecklas av eller tillsammans med sakkunnig inom exempelvis friluftsliv, rekreation, parker, grönområden och näringsliv.

Beskriv förekomsten av sociala värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Parker och andra grönområden inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse (tätorts- eller bostadsnära natur) (2 kap. 7 § PBL)
- Lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse (2 kap. 7 § PBL), t.ex. badplatser, skidbackar, lekplatser, ridstigar, cykelleder, skidspår, motionsspår, vandringsleder, jakt och fiske, orientering, skogsmulle, scouting och klättring.
- Tillräckligt stor friyta som är lämplig för lek och annan utevistelse (8 kap. 9 § PBL)
- Tysta områden
- Turistdestinationer
- Mötesplatser
- Sociala värden som uppmärksammats av brukare eller allmänhet

Beskrivning	<i>Området består av orörd skogsmark. Detta innebär att områden som sannolikt används för rekreation och friluftsliv kommer att tas i anspråk och exploateras.</i>

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade sociala värdet.

- Nationalpark enligt 7 kap. 2 § MB (SFS 1987:938; Skyddad natur)
- Naturresevat/Naturvårdsområde enligt 7 kap. 4 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Kulturresevat enligt 7 kap. 9 § MB (SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Strandskyddsområde enligt 7 kap. 13-18 §§ MB
- Naturvårdsavtal enligt 7 kap. 3 § JB; Information; Riktlinjer naturvårdsverket; Skyddad natur)
- Stora opåverkade områden enligt 3 kap 2 § MB (ska redovisas i översiktsplan)
- Landskapsbildskyddsområde (Information; Skyddad natur)
- Riksintresse för naturvård, kulturmiljövård eller friluftsliv enligt 3 kap. 6 § MB (Skyddad natur)
- Riksintresse med hänsyn till natur- och kulturvärden enligt 4 kap. 2 § MB (Skyddad natur)
- Världsarv (Information)
- Biosfärsområden (Information; Skyddad natur)

Beskrivning	<i>I och med att ett oexploaterat område tas i anspråk finns det en sannolikhet att ett område som används i rekreativt syfte minskar ner. Att det byggs fler bostäder i Snesslinge/Stenskär medför ett större befolkningsunderlag vilket i sin tur kan medföra ökad service i form av bättre vägunderhåll. Med fler boende i området ökar sannolikheten för ett tryggare område med fler människor som rör sig i området.</i>

Planens påverkan

Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna sociala värdena.

Beskrivning	<i>Idag används området sannolikt för rekreation och friluftsliv. Stora delar av området planeras dock att bevaras som grönsläpp och i närheten av området finns många</i>

	<i>grönområden vilket innebär att möjligheter till rekreation och friluftsliv fortfarande kommer att vara möjliga. En utbyggnad i området kan också förbättra friluftslivet genom förbättrad tillgänglighet i området då nya stigar i exempelvis grönsläpp tillkommer. Det är tänkt att grönstråk ska bevaras som säkerställer att människor kan ta sig till och från Stenskärsfjärden.</i>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?	Ja	Nej
Kommentar	<i>Idag används området sannolikt för rekreation och friluftsliv. Stora delar av området planeras dock att bevaras som grönsläpp vilket innebär att möjligheter till rekreation och friluftsliv fortfarande kommer att vara möjliga. Tanken är att utbyggnaden av området ska följa områdets karaktär av hus-i-naturmark vilket innebär att det är viktigt att säkerställa grönska i planområdet. I nära anslutning till området finns många grönområden för rekreation vilket medför bedömningen att planen inte kan antas medföra betydande påverkan på sociala värden.</i>	
Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 1 d och 2 a, c samt 3 a-b, d-e Bilaga 4: 2 a, c, e-g Miljöaspekter i 6 kap. 12 § p 6 MB som berörs: Befolkning, landskap		

Materiella värden

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till materiella värden. Checklistan bör utvecklas av eller tillsammans med sakkunnig inom exempelvis miljö, näringsliv och trafik.

Beskriv förekomsten av materiella värden i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

Naturresurser med högre förnyelseförmåga:

- Skog (skogsbruk)
- Fiske (vilt och odling)
- Mark till rennäring
- Ängs- och betesmark (jordbruk)
- Vilda växter och djur (t.ex. bär och fisk)
- Energiresurser (t.ex. vattendrag, vind, sol)
- Färskvatten (ytvattenförekomster)

Naturresurser med ingen/låg förnyelseförmåga:

- Åkermark (även plöjbar betesmark, jordbruk)
- Mineraler, bergarter, jordarter
- Energiresurser (t.ex. torv, kol)
- Färskvatten (grundvattenförekomster)
- Övriga geologiska resurser (t.ex. landformer, och fossil)

Övriga materiella värden:

- Rekreation, idrott, friluftsliv och turism (större anläggningar)
- Energiförsörjning (t.ex. anläggningar för energiproduktion, elnät [stamnät, regionnät, lokalt elnät, transformator- och kopplingsstationer, utlandskopplingar], ledningsnät för fjärrvärme och fjärrkyla, gasledningsnät, drivmedelstationer för båt och bil)
- Hälso- och sjukvård (t.ex. sjukvård, apotek, omsorg om barn, funktionshindrade och äldre)
- Information och kommunikation (t.ex. telefoni, internet, radiokommunikation)
- Vatten och avlopp (t.ex. reningsverk och ledningsnät för vatten- och avloppsvatten, reservoar, brandpost, tryckstegrings- och pumpstationer, tömningsstationer för båt)
- Renhållning (t.ex. deponier, återvinningscentraler och återvinningsstationer)
- Skydd och säkerhet (t.ex. domstolsväsendet, åklagarverksamhet, militärt försvar, kriminalvård, kustbevakning, polis, räddningstjänst, tullkontroll, gränsskydd och immigrationskontroll)
- Transporter (t.ex. bil-, järn-, gång- och cykelväg, flygplats, hållplatser och stationer, färjelägen, hamn, bro, omlastningspunkter, parkering för bil och cykel)

Beskrivning

Inga kända materiella värden bedöms påverkas av detaljplanen. En hydrogeologisk utredning som klargör hur grundvattentäkterna skulle påverkas av ytterligare vattenuttag kommer att göras. Stenskärsområdet har generellt sett flera utmaningar vad gäller vatten varför det är viktigt att utreda detta vidare.

Beskriv förekomsten av skyddade och utpekade objekt eller områden som kan antas komma att påverkas av planen med avseende på det skyddade eller utpekade materiella värdet.

- Miljöskyddsområde (7 kap. 19-20 §§ MB; Okänt om miljöskyddsområden förekommer)
- Vattenskyddsområde (7 kap. 21- 22 §§ MB; SFS 1998:1252; Skyddad natur)
- Jord- och skogsbruk (3 kap 4 § MB)
- Riksintresse för rennäring, yrkesfiske eller odling av akvatiska djur och växter (3 kap 5 § MB)
- Riksintresse för fyndigheter av ämnen eller material (3 kap 7 § MB)
- Riksintresse för anläggningar för industriell produktion, energiproduktion, energidistribution, kommunikationer, vattenförsörjning eller avfallshantering (3 kap 8 § MB)
- Riksintresse för totalförsvaret (3 kap 8 § MB)

Beskrivning	<i>Inga skyddade områden kan antas komma att påverkas av planen.</i>	
Planens påverkan		
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna materiella värdena.		
Beskrivning	<i>Området Snesslinge/Stenskär är utpekade som ett prioriteringsområde för att ansluta till kommunalt vatten och avlopp på lång sikt. Denna detaljplan som möjliggör för fler bostäder skulle kunna innebära att angelägenheten att bygga ut kommunalt vatten och avlopp i området ökar, då fler abonnenter medför lägre kostnader för utbyggnad. I dagsläget har fastigheterna i området enskilda vatten- och avloppslösningar som påverkar vattenkvaliteten i området negativt.</i>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?	Ja	Nej
Kommentar	<i>Planen antas inte medföra betydande påverkan på materiella värden. Vatten och avloppsfrågan innebär en viss osäkerhet och behöver därför utredas mer i det fortsatta arbetet.</i>	
Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 1 c-d och 2 a-c samt 3 a-b, d-e Bilaga 4: 2 a, c, e, g Miljöaspekter i 6 kap. 12 § p 6 MB som berörs: Bebyggelse, mark, vatten, materiella tillgångar		

Risker för människors hälsa eller för miljön

I bedömningen ska särskilt platsens betydelse och känslighet beaktas, med särskild hänsyn till risker för människors hälsa eller för miljön. Checklistan bör utvecklas av eller tillsammans med sakkunnig inom miljö- och hälsoskydd.

Beskriv risker för människors hälsa eller för miljön i de områden som kan antas komma att påverkas av planen.

- Extrema naturhändelser (t.ex. stormar, höga vattenstånd, översvämning, ras och skred, torka, värmebölja, lavin, erosion, jordbävning, epidemier, extrem kyla)
- Olyckor (t.ex. farliga anläggningar, farligt gods, brand, trafikolycka inkl. tåg- och flygolycka)
- Verksamheter eller störningar som medför risk för omgivningen (t.ex. buller, vibrationer, ljus, lukt, damm, sot, luftföroreningar inklusive allergiframkallande ämnen, utsläpp till vatten, markföroreningar)
- Inomhusmiljö (t.ex. ljus, buller, fukt, temperatur, radon, strålning, elektromagnetiska fält)
- Vattenbrist, tele- eller elavbrott, fjärrvärmebortfall, IT-bortfall, transportstörning, drivmedelsbrist
- Klimatfaktorer (t.ex. lokalklimat, skuggning)

Beskrivning	<i>En VA-utredning som ska utreda hur vatten- och avloppsfrågan samordnas inom området och inte påverkar intilliggande fastigheter kommer att utföras.</i>

Redogör för de miljö kvalitetsnormer som inte följs eller riskerar att inte följas i de områden som kan antas påverkas av planen.

- Miljö kvalitetsnormer för utomhusluft ([SFS 2010:477](#); [Information](#); [Beslutade eller föreslagna åtgärdsprogram](#); [Överskridanden av miljö kvalitetsnormerna 2014](#))
- Miljö kvalitetsnorm för buller ([SFS 2004:675](#); [Åtgärdsprogram för omgivningsbuller](#); [Trafikverkets åtgärdsprogram enligt förordning om omgivningsbuller](#))
- Miljö kvalitetsnorm för kvantitativ status för grundvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassn.)
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för grundvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnorm för ekologisk status för ytvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnorm för kemisk status för ytvatten ([SFS 2004:660](#); [VISS](#), se statusklassning)
- Miljö kvalitetsnormer för havsmiljö ([SFS 2010:1341](#); [HVMFS 2012:18](#); [HVMFS 2012:18](#); statusklassning kommer att finnas i åtgärdsprogram för havsmiljön som fastställs 2016.)

Beskrivning	Fastigheten ligger i det avrinningsområde som rinner ner mot Öregrundsgrepen (VISS EU_CD: SE603000-181500). Den ekologiska statusen bedöms som måttlig med statusen för bottenfauna som utslagsgivande faktor och siktdjup som stödjande. Växtplankton och näringsämnen visar god status (dock måttlig status för totalmängd fosfor - sommar). Vattenförekomsten uppnår ej god kemisk status. Bedömningen grundar sig på uppmätta halter av kvicksilver i fisk. TBT har uppmätts i sediment. Vattenförekomsten uppnår inte god status med avseende på polybromerade difenyletrar (PBDE). Möjlig påverkan på recipienten kan ske beroende på VA-lösning. Det man bör fokusera på är måttlig status för totalmängd fosfor – sommar, hur påverkar en

	exploatering miljö kvalitetsnormen i recipienten avseende fosfor. Stenfjärden är mindre än 1 km² och har därför inte klassats som en egen vattenförekomst, men finns registrerat som så kallat övrigt vatten. Det innebär att Stenfjärden inte heller har statusklassats avseende ekologisk status. Däremot är Stenfjärden inventerad i Våtmarksinventeringen VMI, och där finns vissa biologiska landvärden beskrivna (växter och djur), som kan påverkas av en förändrad vattenkvalitet och hydromorfologi.	
Planens påverkan		
Beskriv planens påverkan på de ovan beskrivna riskerna för människors hälsa och för miljön.		
Beskrivning	<i>Planen antas inte medföra påverkan på människors hälsa eller miljö. Det finns dock en viss osäkerhet med grundvattentäkterna varför en hydrogeologisk utredning kommer att göras.</i>	
Bedömning av påverkan		
Kan planen antas medföra risker för människors hälsa eller för miljön?		Ja Nej
Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?		Ja Nej
Kommentar	<i>Det finns risker vad gäller människors hälsa och miljö i och med att det finns en osäkerhet över vatten- och avloppssituationen i området. Det finns även vissa risker angående miljö kvalitetsnormer. Frågorna behöver utredas vidare men bedöms inte medföra en betydande påverkan.</i>	
Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 1 d-f och 2 a, c samt 3 a-b, d-e Bilaga 4: 2 a, c-g Miljöaspekter i 6 kap. 12 § p 6 MB som berörs: Människors hälsa, mark, vatten, luft, klimatfaktorer		

Sammanvägd bedömning

Särskilda bestämmelser

Gäller undantag från att genomföra miljöbedömning?	Ja	Nej

Gäller krav på att genomföra miljöbedömning?	Ja	Nej

Betydande miljöpåverkan

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på kulturvärden?	Ja	Nej

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på naturvärden?	Ja	Nej

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på sociala värden?	Ja	Nej

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> påverkan på materiella värden?	Ja	Nej

Kan planen antas medföra <i>betydande</i> risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	Nej

Bedömning	<i>Det finns generellt sett höga naturvärden i området och en del av planområdet är skyddad naturmark varför det kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Det behöver dock utredas vidare. Detaljplanen bedöms inte medföra någon betydande påverkan på övriga ovan nämnda aspekter.</i>

Påverkans totaleffekt

Kan planen antas medföra påverkan på kulturvärden?	Ja	Nej

Kan planen antas medföra påverkan på naturvärden?	Ja	Nej

Kan planen antas medföra påverkan på sociala värden?	Ja	Nej

Kan planen antas medföra påverkan på materiella värden?	Ja	Nej

Kan planen antas medföra påverkan på risker för människors hälsa eller för miljön?	Ja	Nej

Bedömning	<i>Detaljplanen bedöms få en påverkan på naturvärden, sociala värden, materiella värden och på risker för människors hälsa eller för miljö. Det handlar främst om att det är ett oexploaterat område som är tänkt att bebyggas samt att det är ett område med osäkra förhållanden på vatten- och avlopp varför detta behöver utredas. Det finns inga kända naturvärden i området varför en naturvärdesinventering kommer att göras. Utgångspunkten är att bebyggelsen ska anpassas efter naturvärden. Planen bedöms inte ha någon påverkan på kulturvärden.</i>

Är det fortfarande oklart om planen kan antas medföra betydande miljöpåverkan bör omfattningen av planens påverkan fastställas som stöd för det slutliga ställningstagandet.

Kan möjliga effekter till följd av planen föranleda att allmänhetens behov av information är betydande?	
Beskrivning	<i>Nej</i>
Planens karaktäristiska egenskaper måste beaktas, särskilt planens omfattning.	
Beskrivning	<i>Detaljplanens syfte är att ta ett oexploaterat område i anspråk för bostadsbebyggelse. Det oexploaterade området är relativt sett litet vilket innebär att dess påverkan är liten.</i>
Planens karaktäristiska egenskaper ska beaktas, särskilt planens förening med andra planer?	
Beskrivning	<i>I den gällande översiktsplanen, antagen 2016, är området utpekad som utvecklingsområde. Planförslaget bedöms vara förenligt med gällande översiktsplan.</i>
I vilken utsträckning har planen betydelse för andra planers miljöpåverkan?	
Beskrivning	<i>Det finns två andra detaljplaner som tas fram i närheten av planområdet som också syftar till att möjliggöra för nya bostäder. Den sammanvägda innebörden av framtagandet av tre detaljplaner är viktigt att beakta. Dock bedöms planen tillsammans med de andra detaljplanerna inte ha betydande påverkan på miljöpåverkan i området.</i>
I vilken utsträckning har planen betydelse för genomförande av gemenskapens miljölagstiftning?	
Beskrivning	<i>Planen bedöms ha liten betydelse för genomförande av gemenskapens miljölagstiftning. Detaljplanen ska utformas så att möjligheten att uppfylla miljö kvalitetsnormer inte motverkas.</i>
Motiverat ställningstagande	
<i>Vad gäller kulturvärden bedöms planen inte ha någon påverkan. Vad gäller sociala värden, materiella värden och risker för människors hälsa eller miljö bedöms planen ha en viss påverkan. Påverkan är dock så pass begränsad att den i detta skede inte bedöms vara betydande. Det finns en viss osäkerhet gällande vatten och avlopp samt miljö kvalitetsnormer. Påverkan behöver utredas i det fortsatta planarbetet. Området har generellt sett höga naturvärden. Dock är det oklart hur naturvärdena är i det aktuella området som ska planläggas. Detta behöver utredas vidare i en naturvärdesinventering. Eftersom områdets naturvärden är oklara och utgångspunkten är att det ska ske en anpassning efter naturvärden är bedömningen att det inte behövs en miljökonsekvensbeskrivning för området om inte en naturvärdesinventering lyfter fram ett behov för det.</i>	
Hänvisning till bilaga i förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar: Bilaga 2: 2 a-b samt 3 c Bilaga 4: 1 a-b, e samt 2 b	

Hantering

Behovsbedömningen har genomförts av kommunens sakkunniga tjänstemän utifrån tillgängligt kunskapsunderlag. Följande tjänstemän har varit delaktiga under arbetet:

Andree Dage, Planarkitekt

Josefine Andersson, Planarkitekt

Senny Ennerfors, Planarkitekt

Camilla Andersson, Miljösakkunnig

Personer verksamma inom områdena mark- och exploatering, översiktplanering, gatu- och fastighet, kultur- och fritid samt strandskydd har getts möjlighet att komma med synpunkter vid framställandet av denna behovsbedömning.

Referenser

Boverket (2006). Miljöbedömningar för planer enligt plan- och bygglagen – en vägledning. Boverket.

Förordning (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar (SFS 2014:24)

Kulturmiljölagen (1988:950) (SFS 2014:694)

Jordabalk (1970:994) (SFS 2015:419)

Miljöbalken (1998:808) (SFS 2014:713)

Naturvårdsverket (2009). Handbok med allmänna råd om miljöbedömning av planer och program.

Utgåva 1. Naturvårdsverket.

NFS 2009:1. Naturvårdsverkets allmänna råd om miljöbedömningar av planer och program [till 6 kap.

miljöbalken samt förordningen (1998:905) om miljökonsekvensbeskrivningar]. Naturvårdsverkets författningssamling.

Plan- och bygglagen (2010:900) (SFS 2014:477)

Proposition 2003/04:116